

Reactie Valente internetconsultatie zorgplicht uitleners arbeidsmigranten

Als gevolg van misstanden is het aantal dakloze arbeidsmigranten uit de EU de afgelopen periode enorm gestegen. Valente vraagt dan ook regelmatig aandacht voor het aanpakken van de misstanden en het bieden van gelijke toegang tot voorzieningen (waaronder opvang en medische zorg). Wij maken dan ook graag gebruik van de mogelijkheid te reageren op de internetconsultatie van de zorgplicht rondom de registratie van arbeidsmigranten.

Herkenning beeld onvoldoende registratie arbeidsmigranten

Het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten (commissie Roemer) adviseerde al in 2020 om de positie van arbeidsmigranten te verbeteren en misstanden tegen te gaan.¹ Veel maatregelen zijn helaas nog niet uitgevoerd². Eén van de punten betreft het zorgdragen dat arbeidsmigranten worden geregistreerd in de Basisregistratie Personen (BRP).

Valente herkent het beeld dat arbeidsmigranten vaak niet of onjuist zijn geregistreerd in de BRP. Arbeidsmigranten die langer dan 4 maanden in Nederland willen blijven, moeten zich binnen 5 dagen na aankomst als ingezetene laten inschrijven in de gemeente waar ze gaan wonen. Valente herkent het beeld dat dit nog onvoldoende wordt gedaan, waardoor er geen zicht is op hun arbeids- en woonadres en de kans groter is dat er misstanden daarbij ontstaan. Ook de toegang tot medische zorg wordt daarmee ingewikkeld. Geen inschrijving in de BRP betekent immers vaak geen zorgverzekering. Ook zien we vaak in de praktijk dat arbeidsmigranten geen weet hebben dat ze hun eigen zorgverzekering moeten aanvragen. Wij zijn dan ook blij dat dit kabinet nu werkt aan een plicht rondom de registratie van arbeidskrachten in het BRP.

Zorgen over handhaving zorgplicht (bevordering- en vergewisplicht)

In de toelichting wordt aangegeven dat de regering kiest voor een zorgplicht bestaande uit een bevorderings- en vergewisplicht. De regering geeft aan dat deze al waren opgenomen in de Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs (Waadi) en dat deze in werking treedt in 2027. Deze verplichtingen worden met dit voorstel nader vormgegeven in het Besluit allocatie arbeidskrachten door intermediairs (Baadi). De regering geeft aan dat de bevorderingsplicht bepaalt dat de arbeidskracht over verschillende BRP-verplichtingen moet worden geïnformeerd door de uitlener. De Baadi regelt voor welke onderdelen uit het BRP dit geldt. Bovendien moet dit gedaan worden in de taal die de voorkeur heeft van de arbeidskracht, tenzij er een andere taal is die hij begrijpt en waarin gecommuniceerd kan worden. De regering geeft ook aan dat de uitlener wordt verplicht om te controleren dat de arbeidskracht als ingezetene bij zijn woongemeente staat ingeschreven. De regering geeft ook aan dat hierover 'op termijn' regels komen via het toelatingsstelsel voor uitleners (Wet toelating terbeschikkingstelling van arbeidskrachten). Dit gebeurt nadat het toelatingsstelsel volledig is ingericht en de capaciteit van inspectie-instellingen voldoende is. De regering geeft voorts aan dat de zorgplicht geldt voor alle arbeidskrachten die minder

¹ [Geen tweederangsburgers. Aanbevelingen om misstanden bij arbeidsmigranten in Nederland tegen te gaan | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)

² [Voortgang uitvoering aanbevelingen Aanjaagteam bescherming arbeidsmigranten | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)

dan 150% van het Wettelijk minimumloon (WML) verdienen, aangezien zij zich in de meest kwetsbare positie bevinden.

Valente drong eerder aan³ op verplichte BRP-inschrijving van EU-arbeidsmigranten en een *inspanningsplicht* van werkgevers in deze. Nu er gekozen is voor een zorgplicht in de vorm van een bevordering- en vergewisplicht vragen wij ons af in hoeverre en hoe adequaat toegezien kan worden dat de werkgever hieraan inderdaad voldoet. Hoe wordt voorkomen dat werkgevers niet te makkelijk kunnen afdoen van hun verplichtingen en misstanden voortgezet kunnen worden? De regering geeft daarbij aan dat pas ‘op termijn’ regels komen die werkgevers verplichten te controleren dat de arbeidskracht als ingezetene bij zijn woongemeente staat ingeschreven. Pas nadat het ‘toelatingsstelsel volledig is ingericht en de capaciteit van inspectie-instellingen voldoende is’. Wij denken dat het juist essentieel is dat dit direct vanaf de start helder is wat de verplichtingen van werkgevers zijn en menen dat dit goed parallel kan lopen met het de inrichting van het toelatingsstelsel en de opbouw van het toezicht.

Ook arbeidsmigranten die niet werken via uitleners verdienen bescherming

De regering geeft aan dat de plicht geldt voor uitleners, zoals uitzendbureaus, detacheerders en payrollbedrijven. en niet voor andere ondernemers. Hiervoor is volgens de regering gekozen omdat het grootste aandeel van de EU-arbeidsmigranten die onjuist is ingeschreven in de BRP bij hen werkzaam is (op basis van cijfers van het CBS rond de 70% in 2023).

Valente vraagt zich af of de keuze er niet toe leidt dat andere constructies (niet zijnde uitlening) worden gekozen door malafide ondernemers. Bovendien kan de meerderheid van de arbeidsmigranten werken via uitleners, maar dat wil niet zeggen dat het onvoldoende belangrijk is dat het andere deel ook beschermd wordt. Zeker aangezien dat deel een substantieel deel betreft, achten wij het van belang dat de regering dit heroverweegt en deze regels van toepassing verklaard voor *alle* werkgevers die met arbeidsmigranten werken. Dit biedt ook de basis voor rechtsgelijkheid van arbeidsmigranten, maar ook voor werkgevers.

Verbeter de mogelijkheden tot inschrijving in de BRP

Uit de [evaluatie ambtshalve toekenning van een briefadres aan personen zonder vaste woon- of verblijfplaats](#) blijkt dat er tal van verbeteringen nodig zijn als het gaat om de inschrijving in de BRP van mensen zonder vaste woon- en verblijfsplaats, waaronder dakloze mensen en arbeidsmigranten. Het is belangrijk niet alleen een verplichting tot inschrijving in te voeren, maar ook verbeteringen door te voeren in de processen als het gaat om de inschrijving, zodat arbeidsmigranten niet belemmerd worden bij de inschrijving. Maatschappelijke organisaties (zoals Valente) hebben in het kader van deze evaluatie hiervoor verbeterpunten aangereikt en aanbevelingen gedaan.

³ [Oproep aan leden Tweede Kamer: repareer wetvoorstel TTA - Vereniging Valente](#)